

Asia C-407/22

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

20.6.2022

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

14.6.2022

Valittaja:

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

Vastapuoli:

Manitou BF SA

CONSEIL D'ÉTAT

[--]

[--]

[--]

[--]

[--]

[--]

MINISTRE DE L'ÉCONOMIE, DES

FINANCES

ET

DE

LA

RELANCE

(talous, valtiovarain- ja elvyttämisasiosta vastaava ministeri, Ranska)

v. SA Manitou BF

Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) [--]

(Lainkäyttöasioiden osasto, yhdistetyt 8. ja 3. jaostot)

[--]

Istunnon pitämispäivä 1.6.2022

Välipäätöksen antamispäivä 14.6.2022

Kun otetaan huomioon seuraavat menettelyyn liittyvät seikat:

Manitou BF -niminen julkinen osakeyhtiö (société anonyme, SA) on vaatinut tribunal administratif de Nantesia (Nantesin hallintotuomioistuin, Ranska) määräämään, että sille on palautettava osa sen vuonna 2011 päättyneeltä tilikaudelta suorittamasta alustavasta yhteisöveron määrästä: kyseinen osa perustuu sen verotuksellisessa tuloksessa tuloutettuun kulujen ja maksujen osuuteen tuotoista, jotka se on saanut omistusosuuden perusteella muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin kuin Ranskaan sijoittautuneilta tytäryhtiöiltään.

Tribunal administratif de Nantesin presidentti siirsi 26.9.2017 antamallaan määräyksellä [– –] Manitou BF -yhtiön vaatimuksen tribunal administratif de Montreuil’lle (Montreuil’n hallintotuomioistuin, Ranska), joka hylkäsi sen 16.7.2018 antamallaan tuomiolla nro 1708681.

Cour administrative d’appel de Versailles (Versailles’n ylempi hallintotuomioistuin, Ranska) kumosi 27.5.2021 antamallaan tuomiolla nro 18VE02710 kyseisen tuomion ja hyväksyi Manitou BF -yhtiön vaatimuksen.

Ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance toimitti Conseil d’État’n lainkäyttöasioiden kirjaamoon 30.6.2021 valituksen ja 31.3.2022 valittajan vastauksen, joissa hän vaatii Conseil d’État’ta kumoamaan kyseisen cour administrative d’appel de Versailles’n tuomion.

Hän väittää, että cour administrative d’appel de Versailles on tehnyt oikeudellisen virheen ja luonnehtinut virheellisesti asian tosiseikkoja, kun se on katsonut, että sillä seikalla, onko emoyhtiö päättänyt muodostaa Ranskaan sijoittautuneiden tytäryhtiöidensä kanssa keskitetyn verotuksellisen konsernin (groupe fiscal intégré) vai ei, ei ole merkitystä, kun arvioidaan, onko sellainen emoyhtiön vaatimus perusteltu, jonka mukaan sille on siksi, että Ranskan yleisen verolain (code général des impôts) 223 B § on ollut ristiriidassa sijoittautumisvapauden kanssa, palautettava sellainen osa sen suorittaman yhteisöveron määrää, joka perustuu sen tuloksessa tuloutettuun kulujen ja maksujen osuuteen tuotoista, jotka se on saanut omistusosuuden perusteella muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin kuin Ranskaan sijoittautuneilta tytäryhtiöiltään.

Manitou BF -yhtiö vaatii 28.3.2022 saapuneeksi kirjatussa vastineessaan valituksen [– –] hylkäämistä. Sen mukaan ministre de l’économie, des finances et de la relancen esittämät valitusperusteet eivät ole perusteltuja.

[– –]

Kun otetaan huomioon:

- Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus,
- yleinen verolaki ja verotusmenettelylaki (livre des procédures fiscales),

– Euroopan unionin tuomioistuimen 2.9.2015 antama tuomio *Groupe Steria SCA* (C-386/14),

– hallintolainkäyttölaki (code de justice administrative),

[– –] Toteaa seuraavaa:

- 1 Pääasiaa käsittelevälle tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee, että Manitou BF -yhtiö sai vuonna 2011 osinkoja muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin kuin Ranskaan sijoittautuneilta tytäryhtiöiltä. Se sovelsi kyseisiin osinkoihin yleisen verolain 145 ja 216 §:ssä säädettyä emoyhtiöiden verotuskohtelua. Yleisen verolain 216 §:n I momentin mukaisesti se vähensi osinkojen määrän tilikautensa tuloksesta lukuun ottamatta kulujen ja maksujen osuutta, joka oli 5 % osinkojen kokonaismäärästä. Manitou BF -yhtiö teki 24.12.2014 oikaisuvaatimuksen, jossa se vaati, että sille palautetaan sen vuonna 2011 päättyneeltä tilikaudelta suorittamasta yhteisöveron määrästä osa, joka perustui kyseiseen sen tuloksessa tuloutettuun osuuteen, sillä perusteella, että osuus oli tuloutettu sellaisten lain säännösten nojalla, joilla loukattiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 49 artiklassa vahvistettua sijoittautumisvapautta. Oikaisuvaatimuksen hylkäämisen jälkeen Manitou BF -yhtiö saattoi asian tribunal administratif de Nantesin käsiteltäväksi, joka siirsi vaatimuksen tribunal administratif de Montreuil'iin, joka hylkäsi sen 26.9.2017 antamallaan tuomiolla. Ministre de l'économie, des finances et de la relancen kassaatiovalitus koskee 27.5.2021 annettua tuomiota, jolla cour administrative d'appel de Versailles kumosi mainitun 26.9.2017 annetun tuomion Manitou BF -yhtiön valituksesta ja vahvisti yhtiön oikeuden sen vaatimaan palautukseen.
- 2 Yleisen verolain 216 §:n I momentissa, sellaisena kuin sitä sovelletaan tässä asiassa, säädetään, että emoyhtiö voi vähentää tilikautensa tuloksesta sellaisiin omistusosuuksiin, joiden perusteella emoyhtiöllä on oikeus soveltaa emoyhtiöiden verotuskohtelua, perustuvat nettotuotonsa, jotka emoyhtiö on saanut tietyn tilikauden aikana, vähennettynä kulujen ja maksujen osuudella, jonka määräksi on vahvistettu kiinteästi 5 % omistusosuuksiin perustuvista yhteenlasketuista tuotoista, mukaan lukien veronhyvitykset. Yleisen verolain 223 A §:ssä, jossa säädetään edellytyksistä, joiden täytyessä voidaan soveltaa konsernien keskitettyä verotusta, säädettiin – sellaisena kuin sitä sovellettiin kyseisenä ajankohtana – seuraavaa: ”Yhtiö voi ottaa yksin vastattavakseen yhteisöveron, jota määrätään sellaisen konsernin kokonaistuloksen perusteella, jonka se muodostaa sellaisten yhtiöiden kanssa, joiden yhtiöpääomasta se omistaa tilikauden ajan keskeytyksettä vähintään 95 prosenttia välittömästi tai välillisesti konserniin kuuluvien yhtiöiden tai kiinteiden toimipaikkojen – – välityksellä. / Konserniin voivat kuulua ainoastaan yhtiöt tai kiinteät toimipaikat, jotka ovat antaneet suostumuksensa ja joiden tulos on yhteisöveron alainen yleisten oikeussääntöjen tai edellä 214 §:ssä säädettyjen sääntöjen mukaisesti. – –”. Yleisen verolain 223 B §:ssä, jossa esitetään keskitetyn verotuksen järjestelmän määritelmä, säädettiin – sellaisena kuin sitä sovellettiin kyseisenä ajankohtana – seuraavaa: ”Emoyhtiö määrittää kokonaistuloksen laskemalla yhteen kaikkien konserniin kuuluvien yhtiöiden

tulokset, jotka määritetään yleisten oikeussääntöjen tai edellä 214 §:ssä säädettyjen sääntöjen mukaisesti. / Kokonaistuloksesta vähennetään kulujen ja maksujen osuus, joka perustuu sellaisiin konserniin kuuluvan yhtiön tuottoihin, joita se on saanut omistusosuutensa perusteella konserniin kuuluvalta yhtiöltä yli yhden tilikauden ajan, ja joka perustuu sellaisiin konserniin kuuluvan yhtiön tuottoihin, joita se on saanut omistusosuutensa perusteella välissä olevalta yhtiöltä, jos emoyhtiö esittää selvityksen siitä, että kulut ja maksut liittyvät omistusosuuteen perustuviin tuottoihin, joita konserniin kuuluva yhtiö on maksanut yli yhden tilikauden ajan ja joiden perusteella ei ole jo tehty oikaisuja tämän tai 3 momentin nojalla. – –”.

- 3 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 49 artiklassa määrätään seuraavaa: ”*Jäljempänä olevien määräysten mukaisesti kielletään rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltion kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle. Myös kielletään rajoitukset, jotka estävät jäsenvaltion alueelle sijoittautuneita jäsenvaltion kansalaisia perustamasta kauppaedustajan liikkeitä, sivuliikkeitä ja tytäryhtiöitä. – –”.*
- 4 Euroopan unionin tuomioistuin katsoi 2.9.2015 antamassaan tuomiossa *Groupe Steria SCA* (C-386/14), että SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä keskitetyn verotuksen järjestelmää koskevalle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka nojalla keskitettyä verotusta soveltavalle emoyhtiölle annetaan mahdollisuus neutralisoida kulujen ja maksujen osuuden – joksi on vahvistettu kiinteä 5 prosenttia osinkojen nettomäärästä – tulouttaminen vain niiden osinkojen osalta, jotka emoyhtiö on saanut kotimaisilta keskitettyyn verotukseen kuuluvilta yhtiöiltä, vaikka sillä ei saman lainsäädännön nojalla ole tätä oikeutta niiden osinkojen osalta, joita sille maksavat toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet tytäryhtiöt, jotka objektiivisesti voisivat osallistua valintansa mukaisesti keskitettyyn järjestelmään, jos ne asuisivat kyseisessä jäsenvaltiossa.
- 5 *Ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance* väittää, että *cour administrative d’appel* teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että *Manitou BF* -yhtiö esitti perustellusti vuonna 2011 päättyneeltä tilikaudelta suorittamansa yhteisöveron määrän alentamista koskevan vaatimuksensa tueksi, että yleisen verolain 223 B § oli ristiriidassa sijoittautumisvapauden kanssa siltä osin kuin siinä ei säädetty emoyhtiön mahdollisuudesta neutralisoida tuloutettua kulujen ja maksujen osuutta tuotoista, jotka emoyhtiö sai omistusosuuksien perusteella muuhun Euroopan unionin jäsenvaltioon kuin Ranskaan sijoittautuneilta tytäryhtiöiltään, jotka täyttivät edellytykset sille, että niihin olisi voitu soveltaa konsernin keskitettyä verotusta, ja kun kyseinen tuomioistuin katsoi, että tältä osin ei ollut merkitystä sillä, että vaikka kyseisellä emoyhtiöllä oli Ranskaan sijoittautuneita tytäryhtiöitä, joiden kanssa emoyhtiö olisi voinut muodostaa keskitetyn verotuksellisen konsernin, emoyhtiö ei ollut perustanut Ranskassa keskitettyä verotuksellista konsernia.
- 6 Vaikea Euroopan unionin oikeuden tulkintaa koskeva kysymys on, onko SEUT 49 artikla esteenä keskitetyn verotuksen järjestelmää koskevalle

jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka nojalla keskitettyä verotusta soveltavalle emoyhtiölle annetaan mahdollisuus neutralisoida kulujen ja maksujen osuuden tulouttaminen sellaisten osinkojen osalta, jotka emoyhtiö on saanut kotimaisilta keskitettyyn verotukseen kuuluvilta yhtiöiltä tai – edellä 4 kohdassa tarkoitetun Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion huomioon ottamiseksi – jotka emoyhtiö on saanut toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilta tytäryhtiöiltä, jotka olisivat objektiivisesti voineet osallistua valintansa mukaisesti keskitettyyn järjestelmään, jos ne asuisivat kyseisessä jäsenvaltiossa, mutta jonka nojalla tällaista neutralisointimahdollisuutta ei myönnetä kotimaiselle emoyhtiölle, joka ei ole päättänyt muodostaa keskitettyä verotuksellista konsernia siitä huolimatta, että sillä on toisiin kotimaisiin yhteisöihin pääomayhteyksiä, joiden perusteella se olisi voinut muodostaa tällaisen konsernin, sellaisten osinkojen osalta, jotka se on saanut joko kotimaisilta tytäryhtiöiltään tai toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneilta tytäryhtiöiltä, jotka täyttävät muut keskitetyn verotuksellisen konsernin muodostamisedellytykset kuin asuinpaikkaa koskevan edellytyksen.

- 7 Näin ollen tämä kysymys on esitettävä Euroopan unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla ja lykättävä ministre de l'économie, des finances et de la relancen tekemän valituksen käsittelyä, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

ANTAA SEURAAVAN VÄLIPÄÄTÖKSEN:

1. Ministre de l'économie, des finances et de la relancen tekemän valituksen käsittelyä lykätään, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa seuraavasta kysymyksestä: onko SEUT 49 artikla esteenä keskitetyn verotuksen järjestelmää koskevalle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka nojalla keskitettyä verotusta soveltavalle emoyhtiölle annetaan mahdollisuus neutralisoida kulujen ja maksujen osuuden tulouttaminen sellaisten osinkojen osalta, jotka emoyhtiö on saanut kotimaisilta keskitettyyn verotukseen kuuluvilta yhtiöiltä tai – Euroopan unionin tuomioistuimen 2.9.2015 antaman tuomion *Groupe Steria SCA* (C-386/14) huomioon ottamiseksi – jotka emoyhtiö on saanut toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilta tytäryhtiöiltä, jotka olisivat objektiivisesti voineet osallistua valintansa mukaisesti keskitettyyn järjestelmään, jos ne asuisivat kyseisessä jäsenvaltiossa, mutta jonka nojalla tällaista neutralisointimahdollisuutta ei myönnetä kotimaiselle emoyhtiölle, joka ei ole päättänyt muodostaa keskitettyä verotuksellista konsernia siitä huolimatta, että sillä on toisiin kotimaisiin yhteisöihin pääomayhteyksiä, joiden perusteella se olisi voinut muodostaa tällaisen konsernin, sellaisten osinkojen osalta, jotka se on saanut joko kotimaisilta tytäryhtiöiltään tai toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneilta tytäryhtiöiltä, jotka täyttävät muut keskitetyn verotuksellisen konsernin muodostamisedellytykset kuin asuinpaikkaa koskevan edellytyksen.

[– –] 14 päivänä kesäkuuta 2022.

[– –]